

عنوان مقاله:

ضرورت بررسی ادواری طبقه بندی اندازه شهرها در شبکه سلسله مراتبی شهرها، نمونه موردی: استان آذربایجان غربی

محل انتشار:

سومین کنفرانس جامع مدیریت شهری ایران با رویکرد زیرساخت ها، خدمات و توسعه پایدار شهری (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 19

نویسندگان:

بهزاد حاتمی - کارشناسی ارشد برنامه ریزی شهری دانشگاه تهران

قادر احمدی - دکتری شهرسازی استادیار دانشگاه ارومیه

خلاصه مقاله:

در توصیف و تشریح پدیده شهرنشینی پیدایش شهرها و مهاجرت به آن ها هم، معمولا از شاخص های وسعت محل، اندازه تعداد جمعیت و تراکم استفاده می کنند و طبقه بندی سکونتگاه های شهری درون یک محدوده بزرگ تر کشور، منطقه و استان عمدتا بر اساس اندازه جمعیت صورت می گیرد. بررسی و تحلیل تحولات و شاخص های جمعیتی اساس برنامه ریزی را تشکیل می دهد. ضرورت انجام ادواری این بررسی در آن است که با بررسی جایگاه سلسله مراتبی شهرها در شبکه شهری در طول هر دوره، به شناخت نسبی از توسعه یافتگی شهرهای محدوده، رابطه آن ها با هم و تسلط یا عدم تسلط شهرها برهم می توان دست یافت. از طرف دیگری بردن به وضعیت اندازه و ساختار شهرها و پیروی یا عدم پیروی آن ها از الگویی خاص، می تواند نیازهای آتی شهرها را در زمینه های توسعه زمین، خدمات رسانی، تجهیزات زیرساختی، اعتبارات و.. مشخص کند و همچنین مسیولان ذی ربط را در اتخاذ سیاست های مناسب در جهت تخصیص مناسب امکانات یاری رساند. بررسی ها نشان می دهد که در سال 1395 تعداد شهرهای کشور به عدد 1245 شهر است که قطعا تغییرات قابل توجهی را در نظام برنامه ریزی کشور به ویژه در توزیع اعتبارات و همچنین ارایه خدمات توسط دولت، بخش خصوصی و حتی شهرهای قبلی همجوار، به وجود آورده است. این پژوهش درصدد است تا با بررسی تحولات و اندازه جمعیتی استان آذربایجان غربی طی دوره های سرشماری، جایگاه سلسله مراتبی شهرهای استان در نظام شهری را بررسی کند تا بدانیم که آیا طی دوره های کوتاه مدت تغییرات موثری در نظام شهری اتفاق افتاده است که ضرورت بررسی مجدد و ادواری موضوع را نشان دهد تا بتوان از نتایج آن جهت برنامه ریزی های مختلف استفاده کرد. با توجه به موضوع مقاله و تعریف اندازه شهر بر مبنای شاخص جمعیتی، روش پژوهش کمی توصیفی تحلیلی است در این راستا اندازه شهرهای استان براساس نتایج سرشماری های عمومی نفوس و مسکن طی سال های 1365 تا 1395 مورد استخراج و با بهره گیری از مدل های حد اختلاف طبقه ای، ضریب آنتروپی و PRS اندازه شهرهای استان آذربایجان غربی مورد بررسی تحلیل قرار گرفت. یافته های پژوهش به این مطلب اشاره می کند که طی دوره های کوتاه مدت تغییرات موثری در نظام شهری اتفاق افتاده است که ضرورت بررسی مجدد و ادواری موضوع را نشان می دهد. با بررسی طبقه بندی اندازه شهرها در شبکه سلسله مراتبی شهرها در طول هر دوره، به شناخت نسبی از تعادل اندازه شهرهای مورد بررسی، رابطه آن ها با هم و تسلط یا عدم تسلط شهرها برهم، می توان دست یافت تا بتوان از نتایج آن جهت برنامه ریزی های مختلف استفاده کرد.

کلمات کلیدی:

شهر، اندازه شهر، شبکه سلسله مراتبی شهرها، سرشماری، استان آذربایجان غربی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/741609>

